



**ATT BLI LÄRARE I FINLAND
MED EN UTLÄNDSK UTBILDNING**
ERKÄNNANDE AV
EN LÄRARUTBILDNING
SOM AVLAGTS UTOMLANDS



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN



INNEHÅLL

1. INLEDNING	4
2. ALLMÄNT OM ERKÄNNANDE AV LÄRARBEHÖRIGHET SOM SKAFFATS UTOMLANDS	5
3. ERKÄNNANDE AV LÄRARBEHÖRIGHET SOM EN EU/EES-MEDBORGARE SKAFFAT I ETT EU/EES-LAND	6
3.1 Anpassningsperiod och lämplighetsprov	6
3.2 Exempelbeslut	7
3.2.1 Erkännande av klasslärarbehörighet	7
3.2.2 Erkännande av ämneslärarbehörighet	10
3.2.3 Erkännande av speciallärarbehörighet	12
4. JÄMSTÄLLANDE AV UTLÄNDSKA HÖGSKOLESTUDIER	13
4.1 Kompletterande studier	13
4.2 Exempelbeslut	14
4.2.1 Jämställande med studier som krävs av klasslärare	14
4.2.2 Jämställande med studier som krävs av ämneslärare	16
4.2.3 Jämställande med studier som krävs av speciallärare	17
4.2.4 Övriga undervisningsuppgifter / jämställande av studier inom lärarutbildningen	18
5. BEHÖRIGHET I ATT UNDERVISA PÅ ETT FRÄMMANDE SPRÅK	20
5.1 Exempelbeslut	21
5.1.1 Klassundervisning i undervisning som ges på engelska	21
5.1.2 Ämnesundervisning i undervisning som ges på engelska	22
6. KLASSLÄRARBEHÖRIGHET FRÅN ETT ANNAT NORDISKT LAND	23
7. KRAV PÅ SPRÅKKUNSKAPER FÖR LÄRARE OCH HUR KUNSKAPER I FINSKA ELLER SVENSKA SKA PÅVISAS	24
DIAGRAM	26

1. INLEDNING

Med erkännande av examen avses ett beslut om vilken behörighet en utländsk examen ger för ett arbete eller en studieplats. Beroende på för vilket ändamål erkännandet av en examen söks är det Utbildningsstyrelsen eller en annan branschspecifik myndighet, en arbetsgivare, en läroanstalt eller en högskola som ansvarar för erkännandet.

Utbildningsstyrelsen fattar beslut om huruvida en utländsk examen ger behörighet för en uppgift som kräver en högskoleexamen på en viss nivå eller en viss utbildning. Den största yrkesgruppen för vilken Utbildningsstyrelsen fattar beslut är lärare.

Denna handbok är i första hand avsedd för experter som arbetar med lärare som avlagt en examen utomlands. I handboken ges information om den lagstiftning som beslutsfattandet grundar sig på, kriterierna för att få ett beslut och exempel på olika beslut. Det diagram som finns i slutet av handboken är avsedd som stöd vid handledning.



2. ALLMÄNT OM ERKÄNNANDE AV LÄRARBEHÖRIGHET SOM SKAFFATS UTOMLANDS

Om en person som avlagt en examen utomlands vill ha behörighet för en läraruppgift som kräver en viss utbildning i Finland, måste hen i allmänhet ansöka om Utbildningsstyrelsens beslut.

Utbildningsstyrelsen fattar beslut om behörighet för följande undervisningsuppgifter:

- förskoleundervisning
- klassundervisning
- ämnesundervisning¹
- specialundervisning
- elevhandledning eller studiehandledning
- undervisning i yrkesinriktade eller gemensamma examensdelar inom yrkesutbildningen
- undervisning inom det fria bildningsarbetet

Behörighetsvillkoren har fastställts i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998). I beslutsformuleringen iaktas behörighetslagstiftningens formulering. Utbildningsstyrelsens beslut ger behörighet med tanke på utbildningen.

¹Behörighet kan ges för undervisning av ett ämne vilket man kan avlägga som en del av ämneslärarutbildningen vid ett finländskt universitet.

Utbildningsstyrelsen fattar beslut på basis av ansökan och de bifogade handlingarna. Varje ansökan behandlas separat.

Utbildningsstyrelsens beslut grundar sig på lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015, nedan yrkeskvalifikationslagen), lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015, nedan tjänstebehörighetslagen) eller förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998). Den lagstiftning som tillämpas bestäms enligt landet där examen avlagts, sökandens medborgarskap och den behörighet som söks.

3. ERKÄNNANDE AV LÄRARBEHÖRIGHET SOM EN EU/EES-MEDBORGARE SKAFFAT I ETT EU/EES-LAND

Utbildningsstyrelsen kan utfärda ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer till en person som har lärarbehörighet i en annan EU/EES-medlemsstat eller i Schweiz. I beslutet kan ges behörighet för en sådan undervisningsuppgift som avses i kapitel 2 och i vilken sökanden fått behörighet i en annan medlemsstat.

Beslutsfattandet grundar sig på yrkeskvalifikationslagen. Lagen tillämpas i regel på erkännandet av yrkeskvalifikationer som en medborgare i en EU/EES-stat eller i Schweiz förvärvat i en annan EU/EESmedlemsstat eller i Schweiz. Utgångspunkten är att de yrkeskvalifikationer som sökanden skaffat i en annan medlemsstat erkänns i Finland. Det är möjligt att kräva kompensationsåtgärder av sökanden. Kompletterande studier kan dock inte krävas.

3.1 ANPASSNINGSPERIOD OCH LÄMPLIGHETS PROV

Om sökandens utbildning skiljer sig väsentligt från den utbildning som krävs i Finland kan man i beslutet kräva att sökanden genomgår en anpassningsperiod eller avlägger ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd. Innan man ställer dessa krav utvärderar man på basis av sökandens betyg om skillnaden kan ersättas helt eller delvis med

sökandens yrkeserfarenhet eller livslångt lärande. Sökanden kan i allmänhet välja om hen vill genomgå en anpassningsperiod eller avlägga ett lämplighetsprov.

Anpassningsperioden är arbete under tillsyn av en behörig yrkesutövare i yrket i fråga i Finland. Anpassningsperioden kan innebära fortbildning. Villkoren för anpassningsperioden fastställs i beslutet. Sökanden söker själv en arbetsplats där hen kan genomgå anpassningsperioden.

Lämplighetsprovet är ett förfaringssätt som mäter yrkesmässig kunskap. Det har som syfte att bedöma den sökandes förmåga att utöva ett reglerat yrke i Finland. Lämplighetsprovet för lärare kan avläggas vid en högskola som erbjuder utbildning som ger behörighet i det ifrågavarande läraryrket. Lämplighetsprovet avläggs i allmänhet på finska eller svenska. Lämplighetsprov för lärare består av essäer och ett undervisningsprov. Provets innehållsområden fastställs i beslutet, och med beslutet bifogas anvisningar för att förbereda sig inför lämplighetsprovet. Högskolan ger närmare information om provets innehåll och prestationssätt när sökanden anmäler sig för att avlägga provet.

Efter att ha fullgjort anpassningsperioden eller avlagt lämplighetsprovet i enlighet med villkoren i beslutet skickar sökanden ansökan om slutligt beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer till Utbildningsstyrelsen.



3.2 EXEMPELBESLUT

Nedan ges exempel på ansökningar och beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. Exempelen innehåller uppgifter om sökandens utbildning.

3.2.1 ERKÄNNANDE AV KLASSLÄRARBEHÖRIGHET

EXEMPEL 1

Kvalifikationsland och -år	Irland, 2017
Sökandens yrkeskvalifikationer i ursprungslandet	Lärare
Handlingar som styrker sökandens kvalifikationer	Betyg som bevisar att sökanden registrerats som lärare (Primary) i Irland och att hen genomgått den inskolningsperiod som krävs.
Sökandens lärarutbildning	Bachelor of Education. Examen innehåller fyra års högskolestudier som inriktats på undervisningen av olika läroämnen till elever i åldern 4–12.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämföras med ²	Lägre högskoleexamen
Sökandens kunskaper, färdigheter och kompetens som skaffats genom yrkeserfarenhet eller livslångt lärande	Nej
Väsentlig skillnad till den utbildning som krävs nationellt	Skillnad i utbildningens innehåll: utbildningen innehåller inga studier som ger färdigheter i att tillämpa vetenskaplig kunskap och vetenskapliga metoder.
Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer	Betygen medför behörighet enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) att ge klassundervisning inom den grundläggande utbildningen, efter att sökanden har avlagt lämplighetsprov eller anpassningsperiod. Ämnesområdena för lämplighetsprovet är utforskning av lärarskapet, skolan i Finland och undervisningsprov i klassundervisning i modersmål och litteratur (läsning och skrivning). Lämplighetsprovet kan avläggas vid ett universitet som ger utbildning som medför behörighet för klasslärare. Anpassningsperioden fullgörs genom att arbeta som klasslärare i Finland. Anpassningsperiodens längd är 9 månader.

²Om nivån på sökandens utbildning motsvarar en högskoleexamen som kan avläggas i Finland ger Utbildningsstyrelsen förutom beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer även ett beslut om jämställande av examensnivån.

EXEMPEL 2

Kvalifikationsland och -år	Spanien, 2015
Sökandens yrkeskvalifikationer i ursprungslandet	Behörighet att undervisa i olika ämnen i undervisning som motsvarar årskurs 1–6 i den grundläggande utbildningen.
Handlingar som styrker sökandens kvalifikationer	Examensbetyg
Sökandens lärarutbildning	Graduada en la Educación Primaria Examen innehåller fyra års högskolestudier som inriktats på undervisningen av olika läroämnen till elever i åldern 6–12.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämföras med ³	Lägre högskoleexamen
Sökandens kunskaper, färdigheter och kompetens som skaffats genom yrkeserfarenhet eller livslångt lärande	Två års yrkeserfarenhet i uppgifter som motsvarar en klasslärares uppgifter.
Väsentlig skillnad till den utbildning som krävs nationellt	Skillnad i utbildningarnas innehåll: utbildningen innehåller inga studier som ger färdigheter i att tillämpa vetenskaplig kunskap och vetenskapliga metoder.
Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer	Sökandens betyg medför behörighet enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) att ge klassundervisning inom den grundläggande utbildningen. De kunskaper, färdigheter och den kompetens som sökanden har förvärvat genom yrkeserfarenhet ersätter den väsentliga skillnaden i utbildningens innehåll.

³Om nivån på sökandens utbildning motsvarar en högskoleexamen som kan avläggas i Finland ger Utbildningsstyrelsen förutom beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer även ett beslut om jämställande av examensnivån.

3.2.2 ERKÄNNANDE AV ÄMNESLÄRARBEHÖRIGHET

EXEMPEL 1	
Kvalifikationsland och -år	Sverige, 2016
Sökandens yrkeskvalifikationer i ursprungslandet	Behörighet att undervisa i engelska och tyska inom undervisning som motsvarar den grundläggande utbildningen och inom undervisning på andra stadiet.
Handlingar som styrker sökandens kvalifikationer	Lärarytelse
Sökandens lärarutbildning	Lärarexamen 270 högskolepoäng, som innehåller studier i engelska och tyska samt pedagogisk utbildning.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämföras med ⁴	Högre högskoleexamen
Väsentlig skillnad till den utbildning som krävs nationellt	Inga väsentliga skillnader
Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer	Sökandens betyg medför behörighet enligt 5 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (1986/1998) att ge ämnesundervisning i engelska och tyska inom den grundläggande utbildningen. Betygen medför behörighet enligt 10 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet att ge ämnesundervisning i gymnasiet, där det ena ämnet som undervisas är engelska och det andra ämnet är tyska.

⁴Om nivån på sökandens utbildning motsvarar en högskoleexamen som kan avläggas i Finland ger Utbildningsstyrelsen förutom beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer även ett beslut om jämställande av examensnivån.

EXEMPEL 2	
Kvalifikationsland och -år	Rumänien, 2015
Sökandens yrkeskvalifikationer i ursprungslandet	Behörighet att undervisa 10–18-åringar i gymnastik
Handlingar som styrker sökandens kvalifikationer	Examens- och studiebetyg
Sökandens lärarutbildning	Diploma de Master (2015), Diploma de Licenta (2013). I utbildningshelheten ingår fem års högskolestudier vars huvudämne är fysisk fostran och som innehåller en pedagogisk utbildning.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämföras med ⁵	Högre högskoleexamen
Sökandens kunskaper, färdigheter och kompetens som skaffats genom yrkeserfarenhet eller livslångt lärande	Nej
Väsentlig skillnad till den utbildning som krävs nationellt	Skillnad i utbildningens innehåll: studierna skiljer sig från de studier i undervisningsämnet gymnastik som krävs för ämnesundervisning vid gymnasier.
Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer	Sökandens betyg medför behörighet enligt 5 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (1986/1998) att ge ämnesundervisning i gymnastik inom den grundläggande utbildningen. Betygen medför behörighet enligt 10 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet att ge ämnesundervisning i gymnastik i gymnasiet, efter att sökanden har avlagt lämplighetsprov eller anpassningsperiod. Ämnesområdena för lämplighetsprovet är skolan i Finland och undervisningsprov i ämnesundervisning i gymnastik i gymnasiet. Lämplighetsprovet kan avläggas vid ett universitet som ger utbildning som medför behörighet för ämneslärare. Avläggandet av lämplighetsprovet visas med ett intyg som utfärdats av universitetet. Anpassningsperioden fullgörs genom att arbeta som ämneslärare i gymnastik i Finland. Anpassningsperiodens längd är 9 månader.

⁵Om nivån på sökandens utbildning motsvarar en högskoleexamen som kan avläggas i Finland ger Utbildningsstyrelsen förutom beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer även ett beslut om jämställande av examensnivån.

3.2.3 ERKÄNNANDE AV SPECIALLÄRARBEHÖRIGHET

EXEMPEL	
Kvalifikationsland och -år	Estland, 2017
Sökandens yrkeskvalifikationer i ursprungslandet	Speciallärare (eripedagog)
Handlingar som styrker sökandens kvalifikationer	Examensbetyg
Sökandens lärarutbildning	Examina Bakalaureus artium och haridusteaduse magister. I magisterexamen ingår speciallärarutbildning.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämförs med ⁶	Högre högskoleexamen
Väsentlig skillnad till den utbildning som krävs nationellt	Inga väsentliga skillnader
Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer	Sökandens betyg medför behörighet enligt 8 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) att ge specialundervisning på deltid enligt 16 § 2 momentet i lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

⁶Om nivån på sökandens utbildning motsvarar en högskoleexamen som kan avläggas i Finland ger Utbildningsstyrelsen förutom beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer även ett beslut om jämförelse av examensnivån.

4. JÄMSTÄLLANDE AV UTLÄNDSKA HÖGSKOLESTUDIER

Utbildningsstyrelsen kan jämföra utländska högskolestudier med högskoleexamina eller -studier som avläggs i Finland för att få behörighet för en viss undervisningsuppgift.

Beslutsfattandet grundar sig på tjänstebehörighetslagen. Lagen tillämpas om sökanden inte kan ges det beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer som beskrivs i kapitel 3.

Beslutsfattandet baserar sig på en jämförelse mellan högskoleexamina och -studierna. Man kan inte beakta arbetserfarenhet. Förutsättningar för ett positivt beslut om jämförelse är att nivån på och innehållet i sökandens högskoleexamen och -studier motsvarar den högskoleexamen och de lärarutbildningsstudier som i Finland krävs för undervisningsuppgiften. Det är till exempel endast möjligt att ge ett beslut om jämförelse som ger lärarbehörighet inom den grundläggande utbildningen eller gymnasiet, om nivån på den utländska examen kan jämföras med en högre högskoleexamen.

4.1 KOMPLETTERANDE STUDIER

I beslutet krävs i allmänhet att kompletterande lärarstudier avläggs i Finland.

När utländska högskolestudier jämförs med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland, kan i beslutet krävas kompletterande högskolestudier som omfattar högst en tredjedel av de högskolestudier som leder till en finländsk examen. Exempelvis när utländska högskolestudier jämförs med en pedagogie magisterexamen som ger klasslärarbehörighet, där studiernas omfattning är 300 studiepoäng, kan som kompletterande studier krävas högst 100 studiepoäng.

När utländska högskolestudier jämförs med en viss studieprestation vid en högskola i Finland, kan i beslutet krävas kompletterande högskolestudier som omfattar högst hälften av den studieprestation som genomförs i Finland. Exempelvis när utländska högskolestudier jämförs med pedagogiska studier för lärare, där studiernas omfattning är 60 studiepoäng, kan som kompletterande studier krävas högst 30 studiepoäng.

Ett positivt beslut kan inte ges om skillnaderna i utbildningarnas innehåll är så stora att den maximala mängden kompletterande studier skulle överskridas.

Om det i beslutet krävs kompletterande studier tar sökanden själv kontakt med en finländsk högskola för att avlägga studierna. När de kompletterande studierna har avlagts lämnar den sökande sin ansökan om slutligt beslut om jämställande av studierna till Utbildningsstyrelsen.

4.2 EXEMPELBESLUT

Nedan ges exempel på ansökningar och beslut om jämställande av högskolestudier som avlagts utomlands. Exempelen innehåller uppgifter om sökandens utbildning.

4.2.1 JÄMSTÄLLANDE MED STUDIER SOM KRÄVS AV KLASSLÄRARE

Behörig för klassläraruppgifter i Finland är den som har avlagt pedagogie magisterexamen, har slutfört

ämnesövergripande studier inom de olika ämnen och ämneshelheter som undervisas i den grundläggande utbildningen (nedan ämnesövergripande studier) och pedagogiska studier för lärare. En person som är behörig ämneslärare och som dessutom avlagt de ämnesövergripande studierna är också behörig att arbeta som klasslärare.

För att en utländsk utbildning ska kunna jämföras med den examen och de studier som krävs av klasslärare i Finland ska dess nivå motsvara en högre högskoleexamen som avläggs i Finland, och dess innehåll ska motsvara den utbildning som ger klasslärarbehörighet i Finland. Utbildningen ska ha förberett studeranden för uppgifter som motsvarar klasslärarens uppgifter.



EXEMPEL

Examensland och -år

Ryssland, 2011

Sökandens examen

Lärare för de lägre klasserna. Specialområde: elementarutbildningens pedagogik och metodik. Examen är en femårig akademisk examen. Examen innehåller lärarutbildning som förberett för undervisning av olika ämnen för elever i åldern 7–11.

Utbildningsstyrelsens beslut om jämställande av examen

Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämföras med högre högskoleexamen som avläggs i Finland.

Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämföras med pedagogie magisterexamen som medför klasslärarbehörighet och som omfattar minst 60 studiepoäng i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas inom den grundläggande utbildningen samt pedagogiska studier för lärare om minst 60 studiepoäng, om sökanden vid ett finskt universitet fullgör följande studier:

- 1) fördjupade pedagogiska studier som omfattar 10–20 studiepoäng
- 2) kompletterande studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas inom den grundläggande utbildningen som omfattar 20–30 studiepoäng
- 3) kompletterande pedagogiska studier som omfattar 15–20 studiepoäng

Efter fullgörandet av de kompletterande studierna i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas inom den grundläggande utbildningen, jämföras sökandens studier med studier i olika ämnen och ämneshelheter som undervisas inom den grundläggande utbildningen och som omfattar 60 studiepoäng. Efter fullgörandet av de kompletterande pedagogiska studierna jämföras sökandens studier med pedagogiska studier för lärare som omfattar 60 studiepoäng.

4.2.2 JÄMSTÄLLANDE MED STUDIER SOM KRÄVS AV ÄMNESLÄRARE

För ämnesläraruppgifter i Finland krävs högre högskoleexamen, studier i undervisningsämnet som ingår i ämneslärarutbildningen (60 eller 120 studiepoäng), samt pedagogiska studier för lärare. För att en utländsk utbildning ska kunna jämföras med den

utbildning som krävs av ämneslärare i Finland ska dess nivå motsvara en högre högskoleexamen som avläggs i Finland, och dess innehåll ska motsvara de studier som krävs för att arbeta som ämneslärare. Dessutom krävs att sökandens utbildning förbereder för ämnesläraruppgifter i landet där den avlagts.

EXEMPEL

Examenland och -år	Ukraina, 1992
Sökandens examen	Fysiklärare. Examen är en femårig akademisk examen. I examen ingår lärarutbildning som förberett för uppgifter som fysiklärare på olika utbildningsnivåer och i olika utbildningsformer.
Utbildningsstyrelsens beslut om jämförande av examen	Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämföras med högre högskoleexamen som avläggs i Finland. De studier i fysik som ingår i sökandens examen jämföras med studier som omfattar 120 studiepoäng i undervisningsämnet fysik. Sökandens pedagogiska studier jämföras med i Finland fullgjorda pedagogiska studier för lärare som omfattar 60 studiepoäng, om sökanden som kompletterande studier vid en finsk högskola fullgör studier i lärarutbildningen som omfattar 25–30 studiepoäng och i vilka ingår didaktiska studier och handledd praktik.

4.2.3 JÄMSTÄLLANDE MED STUDIER SOM KRÄVS AV SPECIALLÄRARE

I Finland krävs högre högskoleexamen och studier som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom specialundervisning (nedan speciallärarstudier) av lärare som ger specialundervisning på deltid inom den grundläggande utbildningen. För att en utländsk utbildning ska kunna jämföras med den utbildning som krävs av speciallärare i Finland ska dess nivå motsvara en högre högskoleexamen som avläggs i Finland, och dess innehåll ska motsvara de speciallärarstudier som avläggs i Finland. Dessutom ska examen ge speciallärarbehörighet i examenlandet.

För att ge specialklassundervisning inom den grundläggande utbildningen i Finland krävs klasslärarutbildning (se 4.2.1) och speciallärarstudier. För att en utländsk utbildning ska kunna jämföras med den utbildning som krävs av specialklasslärare i Finland ska dess nivå motsvara en högre högskoleexamen som avläggs i Finland, och dess innehåll ska motsvara utbildning som ger klasslärarbehörighet i Finland samt de speciallärarstudier som avläggs i Finland.

EXEMPEL

Examenland och -år	Ryssland, 2003
Sökandens examen	Lärare för döva. Examen är en femårig akademisk examen som innehåller speciallärarutbildning.
Utbildningsstyrelsens beslut om jämförande av examen	Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämföras med högre högskoleexamen som avläggs i Finland. De studier i specialpedagogik som sökanden har fullgjort jämföras med studier i Finland som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom specialundervisning och som omfattar 60 studiepoäng, om sökanden som kompletterande studier vid ett finskt universitet fullgör studier om 10–15 studiepoäng, som ger yrkesfärdigheter för uppgifter inom specialundervisning och som omfattar undervisningspraktik.

4.2.4 ÖVRIGA UNDERVISNINGSUPPGIFTER / JÄMSTÄLLANDE AV STUDIER INOM LÄRARUTBILDNINGEN

Behörighetskraven för lärare innehåller vanligen flera olika faktorer: förutom högskoleexamen på viss nivå krävs även vissa studier inom lärarutbildningen. Vid behov kan Utbildningsstyrelsen i sitt beslut även jämställa studier inom lärarutbildningen då en person inte kan ges ett beslut beträffande alla behörighetskomponenter.

Om en person avlagt en högskoleexamen utomlands och vill avlägga pedagogiska studier för lärare i Finland kan hen söka beslut hos Utbildningsstyrelsen om att jämställa sin examen med en examen på en viss nivå som avläggs i Finland. Om examen jämställs med högre högskoleexamen kan Utbildningsstyrelsen undersöka möjligheten att jämställa sökandens studier med studierna i undervisningsämnet som avläggs i Finland.

Om personen avlagt en högskoleexamen och en lärarutbildning utomlands kan hen söka beslut hos Utbildningsstyrelsen om att jämställa sin examen med en examen på en viss nivå som avläggs i Finland samt om att de pedagogiska studierna som ingår i examen jämställs med de pedagogiska studierna för lärare.

Inom det fria bildningsarbetet och yrkesutbildningen finns undervisningsuppgifter vars behörighetskrav beträffande utbildning är en lämplig högskoleexamen och pedagogiska studier för lärare. För att en person som fått lärarbehörighet utomlands ska kunna bevisa sin behörighet för detta slags uppgift behöver hen Utbildningsstyrelsens beslut om att hans examen jämställs med en högskoleexamen på en viss nivå som avläggs i Finland, samt att de pedagogiska studierna som ingår i examen jämställs med de pedagogiska studierna för lärare. Arbetsgivaren fattar beslutet om examens lämplighet för ifrågavarande undervisningsuppgift.

EXEMPEL: JÄMSTÄLLANDE AV EXAMENS NIVÅ OCH STUDIER I UNDERVISNINGSAMNET

Examensland och -år	Moldavien, 1996
Sökandens examen	Femårig diploma de studii superioare-examen i matematik Specialområde: tillämpad matematik
Utbildningsstyrelsens beslut om jämställande av examen	Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämställs med högre högskoleexamen som avläggs i Finland. De studier i matematik som ingår i sökandens examen jämställs med studier som omfattar 120 studiepoäng i undervisningsämnet matematik.

EXEMPEL: JÄMSTÄLLANDE AV EXAMENS NIVÅ OCH PEDAGOGISKA STUDIER FÖR LÄRARE

Examensland och -år	Albanien, 1995
Sökandens examen	Lärare i albanska språket och litteraturen
Utbildningsstyrelsens beslut om jämställande av examen	Den högskoleexamen som sökanden har avlagt jämställs med högre högskoleexamen som avläggs i Finland. Sökandens pedagogiska studier jämställs med i Finland fullgjorda pedagogiska studier för lärare som omfattar 60 studiepoäng, om sökanden som kompletterande studier vid en finsk högskola fullgör studier i lärarutbildningen som omfattar 25–30 studiepoäng och i vilka ingår pedagogiska studier, didaktiska studier och handledd praktik.



5. BEHÖRIGHET I ATT UNDERVISA PÅ ETT FRÄMMANDE SPRÅK

Utbildningsstyrelsen kan av särskilda skäl ge ett beslut om tillräckliga studier för att undervisa på ett annat språk än finska, svenska eller samiska inom den grundläggande utbildningen eller i gymnasiet. Besluten grundar sig på 21 § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet. I beslutet begränsas behörigheten till ett visst språk och en viss undervisningsuppgift, till exempel klassundervisning i utbildning som ges på engelska.

Allmänna förutsättningar för ett positivt beslut om tillräckliga studier är att:

- Sökanden har en högskoleexamen som minst kan jämföras med lägre högskoleexamen.
- Sökanden har fullgjort de högskolestudier som krävs för en motsvarande undervisningsuppgift i ursprungslandet.
- Den huvudsakliga omfattningen av, kravnivån på och innehållet i den lärarutbildning sökanden avlagt motsvarar de studier inom lärarutbildningen som krävs för ifrågasatt undervisningsuppgift i Finland.
- Sökanden har avlagt sin lärarutbildning på det främmande språk som hen ska undervisa på i Finland och som är ursprungslandets officiella språk.

I besluten förutsätts i allmänhet att den sökande avlägger ett lämplighetsprov. I lämplighetsprovet visar den sökande att hen behärskar de kunskaper och färdigheter som i Finland krävs för undervisningsuppgiften i fråga. Lämplighetsprovet ordnas av ett finländskt universitet som erbjuder lärarutbildning. I Utbildningsstyrelsens beslut fastställs lämplighetsprovets teman och var provet kan avläggas.

Även beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer eller beslut om jämförelse av utländska högskolestudier ger behörighet för undervisning på främmande språk för utbildningens del (se kapitlen 3 och 4).

5.1 EXEMPELBESLUT

5.1.1 KLASSUNDERVISNING I UNDERVISNING SOM GES PÅ ENGELSKA

EXEMPEL	
Examensland och -år	Australien, 2012
Sökandens examen och intyg över yrkesbehörighet	Bachelor of Education (Primary and Middle). Examen är en akademisk examen som omfattar fyra års studier. Certificate of Teacher Registration
Sökandens lärarutbildning	I examen Bachelor of Education ingår högskolestudier som inriktats på undervisningen av olika läroämnen till elever i åldern 6–11 samt 11–14.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämföras med ⁷	Lägre högskoleexamen
Examens och lärarutbildningens språk	engelska
Utbildningsstyrelsens beslut om tillräckliga studier i undervisning på ett främmande språk	Sökanden har tillräckliga studier i enlighet med vad som avses i 21 § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) för att ge klassundervisning inom den engelskspråkiga grundläggande utbildningen efter att sökanden har avlagt lämplighetsprov inom två ämnesområden; utforskning av lärarskapet och skolan i Finland.

⁷Förutom beslutet om tillräckliga studier ger Utbildningsstyrelsen även ett beslut om jämförelse av examensnivån.

5.1.2 ÄMNESUNDERVISNING I UNDERVISNING SOM GES PÅ ENGELSKA

EXEMPEL

Examenland och -år	Kanada, 2003
Sökandens examen och intyg över yrkesbehörighet	Bachelor of Education (Secondary Curriculum), Physical Education, English. Examen är en akademisk examen som omfattar fem års studier. Permanent Professional Certificate
Sökandens lärarutbildning	Examen innehåller lärarutbildning som förberett för undervisning av gymnastik och engelska för elever i åldern 6–18.
Finländsk examensnivå som utbildningen jämförs med ⁸	Lägre högskoleexamen
Examens och lärarutbildningens språk	engelska
Utbildningsstyrelsens beslut om tillräckliga studier i undervisning på ett främmande språk	Sökanden har tillräckliga studier i enlighet med vad som avses i 21 § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) för att ge ämnesundervisning i gymnastik och engelska inom den engelskspråkiga grundläggande utbildningen efter att sökanden har avlagt lämplighetsprov inom två ämnesområden; utforskning av lärarskapet och skolan i Finland.

⁸Förutom beslutet om tillräckliga studier ger Utbildningsstyrelsen även ett beslut om jämförelse av examensnivån.



6. KLASSLÄRAR- BEHÖRIGHET FRÅN ETT ANNAT NORDISKT LAND

Om en person har avlagt en klasslärarexamen i Sverige, Danmark, Norge eller Island, är hen utan separat beslut behörig att ge klassundervisning under vissa förutsättningar (förordning 986/1998, 4 §). Om hen så vill kan hen också ansöka om Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av hens lärarbehörighet.

7. KRAV PÅ SPRÅK- KUNSKAPER FÖR LÄRARE OCH HUR KUNSKAPER I FINSKA ELLER SVENSKA SKA PÅVISAS

I förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) finns bestämmelser om vilka språkkunskaper som krävs för olika undervisningsuppgifter och hur dessa kan påvisas.

I statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003) fastställs hur de kunskaper i finska eller svenska som krävs för undervisningsuppgiften vid behov kan påvisas. De kunskaper i finska eller svenska som krävs kan påvisas genom språkexamina för statsförvaltningen eller allmänna språkexamina, eller under vissa förutsättningar också med handlingar som gäller en finländsk utbildning.

En person som har fått lärarutbildning i Sverige och som har fullgjort undervisningsövningarna enbart på svenska anses ha utmärkt förmåga att använda undervisningsspråket i en svenskspråkig skola i tal och skrift.



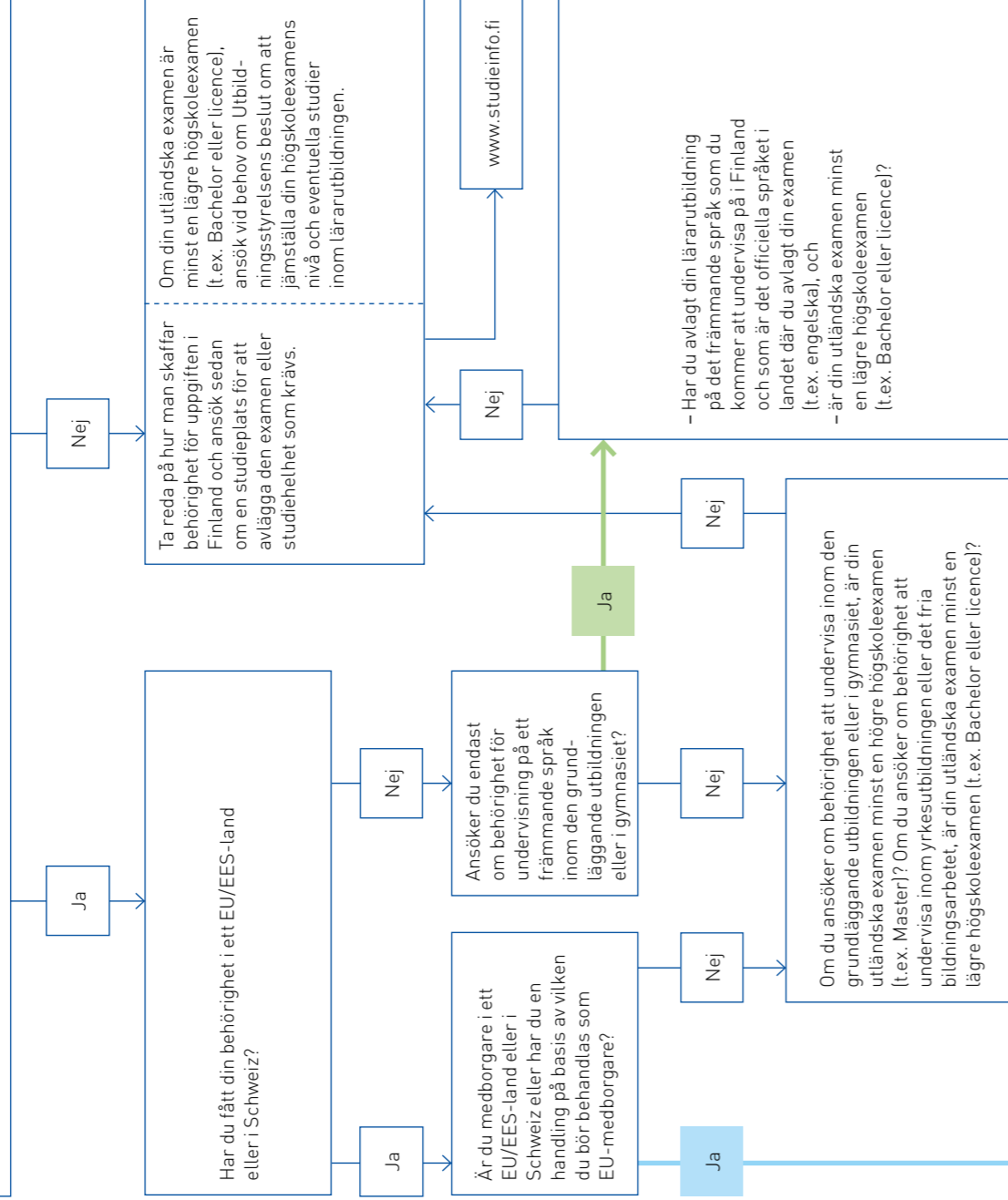
**YTTERLIGARE INFORMATION OM
ERKÄNNANDE AV EXAMINA:**

www.oph.fi/examenserkannande

ATT BLI LÄRARE I FINLAND MED EN UTLÄNDSK UTBILDNING

Du har avlagt din examen utomlands. Du vill få behörighet för en undervisningsuppgift som är reglerad i Finland
(https://www.oph.fi/utbildning_och_examina/erkannande_av_examina/behorighet_for_yrke/lanare).

Har du fått behörighet utomlands för samma undervisningsuppgift?



Skicka din ansökan till Utbildningsstyrelsen.

Utbildningsstyrelsen behandlar din ansökan på basis av de bifogade handlingarna. Utgångspunkten är att yrkeskvalifikationer som skaffats i en annan medlemsstat erkänns. Om det finns väsentliga skillnader i utbildningens innehåll jämfört med den utbildning som ger behörighet för samma undervisningsuppgift i Finland fastställer Utbildningsstyrelsen anpassningsperioden eller lämplighetsprovet. Då beaktas de kunskaper, färdigheter och kompetenser som du skaffat genom din yrkeserfarenhet eller livslångt lärande.

Utbildningsstyrelsens beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer

Utbildningsstyrelsen behandlar din ansökan på basis av de bifogade handlingarna. Utbildningsstyrelsen jämför dina högskolestudier med de studier som ger behörighet för samma undervisningsuppgift i Finland, och fastställer de eventuella kompletterande studier som behöver fullgöras. Ett positivt beslut kan fattas om studierna i tillräcklig grad motsvarar de studier som ger behörighet för uppgiften i Finland.


Utbildningsstyrelsens beslut om jämställande av högskolestudier som avlagts utomlands

Utbildningsstyrelsen behandlar din ansökan på basis av de bifogade handlingarna. Utbildningsstyrelsen jämför dina högskolestudier med de studier inom lärarutbildningen som krävs för samma undervisningsuppgift i Finland. Ett positivt beslut kan fattas om studierna i tillräcklig grad motsvarar de studier inom lärarutbildningen som krävs för uppgiften i Finland. Vid behov fastställer Utbildningsstyrelsen tilläggskrav.

Utbildningsstyrelsens beslut om tillräckliga studier för undervisning på ett främmande språk

Genomför lämplighetsprovet, anpassningsperioden eller de kompletterande studierna i enlighet med Utbildningsstyrelsens beslut.

Skicka en ansökan till Utbildningsstyrelsen för ett slutligt beslut.



Utbildningsstyrelsen
PB 380
(Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors

oph.fi